

ANAMARIJA PALJETAK (1937. – 2019.)

Nakon duge i teške bolesti 17. svibnja 2019. godine preminula je u Dubrovniku Anamarija Paljetak, rođena Kobal, ugledna prevoditeljica, lektorica i urednica. Sve svoje poslove i obaveze vršila je krajnje stručno i savjesno, kako u ranijem nastavničkom radu, tako i u potonjim znanstvenim i kulturološkim istraživanjima, te u sustavnom građenju slovensko-hrvatskih kulturnih veza. U učestalom druženju s dragom Anuškom zadužila nas je prijateljskim odnosom i rijetkom zauzetošću s kojom je pratila govorenje i pisanje o književnosti.

Rođena 3. kolovoza 1937. u Idriji, Anamarija Paljetak studirala je slovenski jezik i književnost te povijest umjetnosti na Filozofskom fakultetu u Ljubljani. Po diplomiranju radila je kao lektor za slovenski jezik na Filozofskom fakultetu u Zadru. Udajom za Luka Paljetka preselila se u Dubrovnik i u Gradu provela ostatak života, uklopivši se u potpunosti u kulturni ambijent nove sredine, a posebno se angažirajući u radu Ogranka Matice hrvatske u Dubrovniku (gdje je u nekoliko mandata birana u predsjedništvo) i revno surađujući člancima, studijama i prijevodima u časopisu *Dubrovnik*.

Iznimno solidno formirana i obrazovana, Anamarija Paljetak odlično je, osim slovenskoga, vladala talijanskim i engleskim jezikom, a hrvatskim je također ovladala u potpunosti, suvereno i udomaćeno, pa u njezinim prijevodima i prepjevima na hrvatski ne nalazimo nikakvih odraza materinskoga joj jezika. Godine 1983. postala je članicom Društva hrvatskih književnih prevodilaca i potom stekla status samostalne umjetnice (prevoditeljice), pa se mogla u potpunosti posvetiti prevoditeljskim i uredničkim zadacima, uz nemali suradnički angažman na brojnim aktivnostima supruga Luka Paljetka.

Teško je bez potpune bibliografije navesti najvažnije prevodilačke izazove i domete kojima je Anamarija Paljetak ispunila iznimno plodan radni vijek, a osim u cjelovitim knjigama važan dio te aktive ostao je na stranicama časopisa i inih publikacija. Kao svojevrzne iznimke i kuriozitete, ali i kao dokaz kulturne otvorenosti, navodimo da je s engleskoga prevela Leonarda Cohena i Walta Whitmana, a s talijanskoga Itala Calvina i Michelea Murzia. Vjerujemo da joj na polju prevođenja sa slovenskoga na hrvatski nema mnogo ravnih, a među prethodnicima našli bismo imena Toneta Potokara, Branimira Žganjera, Mirjane Hećimović i rijetko još koga tolike širine i raspona. Prevodila je Anamarija Paljetak iznimno značajne prozaike, kao što su Izidor Cankar i Miran Jarc, Branko Šömen i Andrej Hieng, Zofka Kveder i Drago Jančar, zatim posebno istaknute esejiste i kulturne povjesničare kao što su Matjaž Kmecl i Janko Kos, Bojan Štih i Božidar Borko, te Primož i Vasko Simoniti. Osim cjelovite

panorame suvremene slovenske poezije, pohrvatila je posebne pjesničke cikluse Ive Svetine i Milana Jesiha, dramski spjev Vena Taufera i *Integrale* i pjesničke proze Srečka Kosovela, za kojega je, kao Primorca i radikalnog modernista, imala valjda i poseban afinitet. Na slovenski je pak prenijela "Ratni dnevnik" i dvije radio drame Luka Paljetka (premda se i sam autor više nego solidno služio jezikom supruge). Za svoje prevodilačke rezultate opravdano je 1986. godine primila "Župančičevu listinu" Društva slovenskih pisateljev i 2005. Nagradu za životno djelo Društva hrvatskih književnih prevodilaca.

Osim članaka i studija s područja slovenistike, svoj je znanstveni interes posebno okrenula nekim dubrovačkim temama i osobnostima, to jest njihovoj recepciji i odjeku u slovenskim medijima. Knjiga *Znameniti Dubrovčani u časopisu "Ljubljanski zvon"* (2006) bavi se nezanemarivim osvrtima na protagoniste hrvatske kulture, podrijetlom iz Dubrovnika (i Konavala), kao što su Ivan Gundulić, Mato Vodopić, Ivo Vojnović, Baltazar Bogišić, Milan Rešetar, Luko Zore i Vlaho Bukovac (ali i neke izvan Dubrovnika, poput Marka Marulića i Tina Ujevića). Svi su oni dobili zasluženi prostor u najvažnijem slovenskom nacionalnom književnom mediju u prvoj polovini XX. stoljeća, a Anamarija Paljetak je to s ljubavlju i odgovarajućom pažnjom proučila i prokomentirala.

Skrupulozna i savjesna kakva je bila, posvetila se i nezahvalnom poslu sastavljanja bibliografija. Načinila je to za matični joj časopis *Dubrovnik* i, posebno, za dubrovačkog povjesničara Josipa Lučića. A prateći afektivno i intelektualno, ustrajno i cjelovito rad Luka Paljetka, prihvatila se također zahtjevnih obaveza priređujući dvosveščano izdanje *Književna kritika o Luku Paljetku* (2013.) i šesterotomni korpus svih, dotada tiskanih, pjesničkih zbirki istoga autora (2018., uz pomoć Darka Matičevića). Na taj je način zaokružila svoj životni ulog u sudbinsku vezu, u kojoj je bila nemimoi lazna suradnica i nadahniteljica, zaslužna za nemale protege Paljetkova opusa.

Dragu Anušku pamtit ćemo i mi prijatelji i suputnici kao osobu od digniteta i integriteta, a nedostajat će nam u svim prigodama gdje je njezina riječ davala težinu i ozbiljnost druženjima i susretima.

Tonko Maroević